

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central, judecător – M. Fondos-Frațman
Instanța de recurs: Curtea de Apel Bălți, judecători – Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu
Instanța de revizuire: Curtea de Apel Bălți, judecători – Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu

DECIZIE

03 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursurile declarate de Banca Comercială Română Chișinău SA, prin intermediul avocatului Cernei Valeriu, și SA “JLC”, prin intermediul directorului Belan Elena,

în cauza civilă SA „Monolit”, în proces de insolabilitate, în care s-au examinat contestațiile declarate de Banca Comercială Română Chișinău SA și SC „MCI & Co Construct” SRL împotriva neadmiterii creanțelor în tabelul definitiv al creanțelor,

împotriva încheierii din 05 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de SA “JLC” împotriva deciziei din 20 martie 2019 a Curții de Apel Bălți,

a c o n s t a t a t :

La 26 aprilie 2018, Doronina Vera a înaintat cerere introductivă cu privire la intentarea procedurii de insolabilitate față de SA „Monolit”.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 02 mai 2018, a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de către Doronina Vera.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 iunie 2018, a fost constatată insolabilitatea debitorului SA „Monolit” și s-a intentat procesul de insolabilitate față de această persoană juridică, cu desemnarea d-lui Guțu Sergiu în calitate de administrator al insolabilității SA „Monolit”. S-a stabilit termenul limită de înaintare a creanțelor până la data de 07 august 2018, cu stabilirea obligației administratorului insolabilității de a întocmi până la data de 07 august 2018 tabelul definitiv al creanțelor, iar ședința de validare a creanțelor a fost stabilită pentru data de 26 septembrie 2018, ora 15.00.

La 06 august 2018, SC „MCI & Co-Construct” SRL a depus cerere privind admiterea creanței față de debitorul SA „Monolit” în valoare de 12 646 665 lei.

Tot la 06 august 2018, Banca Comercială Română Chișinău SA a depus față de debitorul SA „Monolit” cerere de admitere a creanței în sumă de 12 646 665 lei.

La 07 august 2018, SA „Moldconinvest” a înaintat față de debitorul SA „Monolit” cerere de admitere a creanței în sumă de 12 646 665 lei.

Toate aceste persoane juridice au înaintat fiecare cerere de acceptare a creanței în mărime de 12 646 665 lei, care rezultă din același drept de a primi încăperi de la debitorul SA „Monolit” în valoare de 12 646 665 lei.

La 17 septembrie 2018, administratorul insolvenței SA „Monolit” a depus în instanța de judecată tabelul definitiv al creanțelor față de patrimoniul SA „Monolit”, din care rezultă că la pozițiile 11, 12, 13 creanțele înaintate de SC „MCI & Co-Construct” SRL, Banca Comercială Română Chișinău SA și SA „Moldconinvest” nu au fost admise spre validare (f.d. 236-237, Vol. II).

SA „Moldconinvest” nu a contestat faptul neadmiterii în tabel a creanței înaintate, situație care, după expirarea termenului de depunere a contestației, a devenit un fapt împlinit în privința cererii de admitere a creanței înaintată de SA „Moldconinvest”.

La 21 septembrie 2018, SC „MCI & Co-Construct” SRL a depus, în termenul limită stabilit de art. 144 alin. (2) al Legii insolvenței, contestație împotriva neadmiterii în tabel de către administratorul insolvenței a creanței înaintată spre admitere de SC „MCI & Co-Construct” SRL, urmată de depunerea, la 17 octombrie 2018, a cererii de concretizare a contestației, prin care SC „MCI & Co-Construct” SRL a solicitat în final respingerea contestației înaintată de Banca Comercială Română Chișinău SA, admiterea contestației înaintată de SC „MCI & Co-Construct” SRL cu validarea creanței înaintată spre admitere în sumă de 12 646 665 lei.

La 21 septembrie 2018, Banca Comercială Română Chișinău SA a depus, în termenul limită stabilit de art. 144 alin. (2) al Legii insolvenței, contestație împotriva neadmiterii în tabel de către administratorul insolvenței a creanței înaintată spre acceptare de Banca Comercială Română Chișinău SA, prin care a solicitat admiterea contestației și validarea creanței Băncii Comerciale Române Chișinău SA în sumă de 12 646 665,00 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 noiembrie 2018, a fost respinsă contestația înaintată de Banca Comercială Română Chișinău SA și admisă contestația înaintată de SC „MCI & Co-Construct” SRL, cu validarea creanței SC „MCI & Co-Construct” SRL în mărime de 12 646 665 lei ca și creanță chirografară de rangul V și obligarea administratorului insolvenței să rectifice tabelul definitiv al creanțelor debitorului SA „Moldconinvest” cu includerea sumei de 12 646 665 lei. Prin aceeași încheiere instanța de judecată a admis creanța SC „MCI & Co-Construct” SRL cu statut provizoriu la masa credală, cu dreptul de a participa și vota la adunarea creditorilor, de a înainta și a retrage candidatura administratorului insolvenței/lichidatorului, dar fără dreptul de a participa la distribuirile de sume și de a se realiza împotriva debitorului sau a membrilor ori asociaților acestuia, până la judecarea irevocabilă a contestației SC „MCI & Co-Construct” SRL.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 20 martie 2019, s-a respins recursul declarat de către Banca Comercială Română Chișinău SA. S-a menținut încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 noiembrie 2018, prin care s-a respins contestația depusă de Banca Comercială Română Chișinău SA, adoptată în cauza civilă SA „Monolit”, în proces de insolvență, în care s-au examinat contestațiile declarate de Banca Comercială Română Chișinău SA și SC „MCI & Co-Construct” SRL împotriva neadmiterii creanțelor în tabelul definitiv al creanțelor.

La 16 iulie 2020, SA "JLC" a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 20 martie 2019, prin care a solicitat admiterea prezentei cereri de revizuire, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 20 martie 2019, prin care s-a dispus menținerea încheierii judecătoreiei Chișinău, sediul Centru din 23 noiembrie 2018, cu pronunțarea unei noi decizii asupra contestațiilor declarate de Banca Comercială Română Chișinău SA și SC, „MCI & Co-Construct” SRL împotriva neadmiterii creanțelor în tabelul definitiv al creanțelor prin care ambele contestații să fie respinse.

Prin încheierea din 05 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de SA "JLC".

Împotriva încheierii din 05 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, Banca Comercială Română Chișinău SA, prin intermediul avocatului Cernei Valeriu, și SA "JLC", prin intermediul directorului Belan Elena, au declarat recursuri.

În motivarea recursului declarat la 13 noiembrie 2020 și completat la 29 decembrie 2020, Banca Comercială Română Chișinău SA a indicat că nu este de acord cu soluția Curții de Apel Bălți. Suplimentar a reiterat argumente identice celor din cererea de revizuire, expunându-se în mod repetat asupra temeiului de declarare a cererii de revizuire. Totodată, a indicat asupra interpretării eronate a legii de către Curtea de Apel Bălți și asupra motivării neargumentate a soluției adoptate.

În motivarea recursului declarat la 14 decembrie 2020, SA „JLC” și-a manifestat dezacordul cu soluția adoptată de instanța de revizuire, reiterând asupra temeiului invocat în cererea de revizuire, asupra termenului declarării revizuirii precum și asupra măsurilor întreprinse pentru a afla circumstanțele ce au stat la baza acesteia.

La 18 ianuarie 2021, SRL „Reconscivil”, prin intermediul avocatului Roșca Vladislav, a depus referință asupra cererilor de recurs, solicitând respingerea acestora.

La 25 ianuarie 2021, SC „MCI & Co-Construct” SRL, prin intermediul administratorului Gherboveț Valeriu, a depus referință la cererile de recurs, solicitând respingerea acestora.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recursuri și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Banca Comercială Română Chișinău SA, prin intermediul avocatului Cernei Valeriu, și SA "JLC", prin intermediul directorului Belan Elena, urmează a fi respinse din următoarele motive.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea contestată cu recurs a fost pronunțată de Curtea de Apel Bălți la 05 noiembrie 2020, fiind expediată pentru cunoștință participanților la proces la 26 noiembrie 2020 (f.d. 67, vol. II), și recepționate de către aceștia la 02 decembrie 2020 (f.d. 72-78, vol. II). Astfel, ținând cont de faptul că cererile de recurs au fost înregistrate la 12 noiembrie 2020 și, respectiv, la 14 decembrie 2020, Colegiul consideră că acestea au fost depuse în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă

din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că, prin încheierea din 05 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de SA „JLC” împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 20 martie 2019.

În motivarea soluției, Curtea de Apel Bălți a indicat că cererea de revizuire este formulată în lipsa temeiurilor legale prevăzute pentru exercitarea căii de atac – revizuirea, ceea ce denotă caracterul abuziv al acesteia.

În conformitate cu art. 449 din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care:

a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă;

b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii;

c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces;

e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere;

e¹) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată sau Curtea Supremă de Justiție a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului;

g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Verificând motivele recursului prin prisma prevederilor citate, Colegiul constată că cererea de recurs este neîntemeiată.

Astfel, circumstanțele de fapt, invocate de SA „JLC” în cererea de revizuire, nu pot fi reținute, or, la caz, revizuenta consideră drept temei al revizuirii Raportul de expertiză judiciară cu nr. 34/12/1-R-440 din 30 martie 2020 executată de Centrul Tehnico-Criminalistic și Expertize Judiciare al MAI, prin care a fost constatat că filele Contractului de vânzare-cumpărare a dreptului litigios din 01 august 2011, semnat între SA „Moldconinvest” și SRL „MCI & CoConstruct”, nu reprezintă un tot întreg, ci reprezintă filele unui act asamblat din file împrumutate (luate) din acte similare. În această ordine de idei, recunoașterea unui înscris ca fiind fals, inevitabil duce la nulitatea tranzacției (potrivit prevederilor art. 1922 alin. (2) din Codul civil). Potrivit revizuyentei, anume Contractul de vânzare-cumpărare a dreptului litigios din 01 august 2011, semnat între SA „Moldconinvest” și SRL „MCI & Co-Construct”, atât la emiterea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu nr. 9i-980/18 din

23 noiembrie 2018, cât și ulterior, la emiterea Deciziei Curții de Apel Bălți cu nr. 2rci-7/19 din 20 martie 2019, a stat la baza recunoașterii creanței SC „MCI & Co-Construct” SRL față de SA „Monolit”, în proces de insolvență, în sumă totală de 12 646 665 lei. Pe motiv că înscrisul prezentat instanței s-a dovedit a fi nul, absolut cert este nulă și creanța recunoscută de instanță pentru SC „MCI & Co-Construct” SRL, motiv pentru care SA “JLC” a formulat cererea de revizuire.

În speță, se constată că cererea de revizuire a SA “JLC” a fost întemeiată pe art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Reieșind din norma citată, Colegiul ține să atragă atenția asupra faptului că circumstanțele nou-descoperite, sunt totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost și nici nu au putut fi cunoscute revizuentului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii și au fost descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă.

În așa mod, pentru a invoca temeiul indicat în cererea de revizuire, este necesar ca circumstanța nouă să îndeplinească o condiție esențială – să existe anterior pronunțării hotărârii, dar revizuentului să îi devină cunoscută ulterior.

Este de menționat faptul că SA “JLC” a indicat în cererea sa de revizuire drept circumstanță nou-descoperită nulitatea tranzacției din 01 august 2011 încheiată între SA „Moldconinvest” și SRL „MCI & CoConstruct”, făcând trimitere la Raportul de expertiză judiciară cu nr. 34/12/1-R-440 din 30 martie 2020 executată de Centrul Tehnico-Criminalistic și Expertize Judiciare al MAI.

Totodată, recurenții Banca Comercială Română Chișinău SA și SA “JLC” au adus critici concluziei Curții de Apel Bălți, potrivit căreia nulitatea tranzacției menționate supra, nu a fost constatată de către o instanță judecătorească.

Cu referire la aceste argumente, Colegiul atrage atenția că valabilitatea tranzacției din 01 august 2011, încheiată între SA „Moldconinvest” și SRL „MCI & CoConstruct”, nu este afectată de concluziile Raportului de expertiză judiciară cu nr. 34/12/1-R-440 din 30 martie 2020, atâta timp cât aceasta nu este contestată sau anulată. Or, simpla trimitere la Raportul de expertiză, nu constituie un temei pentru admiterea cererii de revizuire.

Suplimentar, este de reținut că la 19 octombrie 2020, prin Ordonanța Procurorului General, Alexandr Stoianoglo, emisă în ipostaza examinării plângerii învinuitului Vasile Caba și plângerea avocatului Vladislav Roșca în interesele SRL „Reconscivil”, prin pct. 3 al Ordonanței, s-a declarat nulitatea tuturor acțiunilor efectuate și actelor întocmite și dispuse în cauza penală nr. 2019790125, pentru motivele expuse în partea descriptivă a ordonanței. Totodată, prin aceeași ordonanță, s-a constatat lipsa de competență în efectuarea expertizei din partea expertului judiciar Irjanova Ina și, în consecință, încălcarea dreptului la un proces echitabil prin prisma prevederilor art. 6 al CEDO. Astfel, atât ordonanța de numire a expertizei, cât și raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-440 din 30 martie 2020, au fost declarate

nule. În consecință, invocarea în calitate de circumstanță nouă a unei probe nule este inadmisibilă.

Sub acest aspect, Colegiul reține că, încheierea din 05 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți este legală și întemeiată, corect constatându-se faptul că, revizuirea este o cale de atac de retractare care presupune redeschiderea procedurilor judiciare în privința unei cauze civile. Aceasta nu presupune rejudecarea cauzei în mod implicit, ci doar ca efect al admiterii cererii de revizuire, ceea ce prezumă existența temeiurilor în acest sens. De altfel, poate avea loc o ingerință asupra securității raportului juridic. Pe când în speță, cererea de revizuire nu întrunește condițiile necesare de a fi examinată, prin prisma prevederilor prevăzute de Capitolul XXXIX din Codul de procedură civilă (art. 446-453).

Din această perspectivă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, admiterea cererilor de recurs declarate de Banca Comercială Română Chișinău SA, prin intermediul avocatului Cernei Valeriu, și SA "JLC", prin intermediul directorului Belan Elena, ar conduce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil, garantate de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Prin urmare, din considerentele menționate și ținând cont de faptul că motivele invocate de recurenți sunt declarative și neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererile de recurs și de a menține încheierea din 05 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se resping recursurile declarate de Banca Comercială Română Chișinău SA, prin intermediul avocatului Cernei Valeriu, și SA "JLC", prin intermediul directorului Belan Elena.

Se menține încheierea din 05 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă SA „Monolit”, în proces de insolvență, în care s-au examinat contestațiile declarate de Banca Comercială Română Chișinău SA și SC „MCI & Co Construct” SRL împotriva neadmiterii creanțelor în tabelul definitiv al creanțelor.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru